

Rette, ligesom det ogsaa for Enhver, der er indviet i saadanne Forhold, vil være anstændigt, hvillke næsten uoverkommelige formelle Banffeligheder det vilde medføre at bringe et saadant Spørgsmaal for Domstolene.

Efter den hele Maade, hvorpaa Udvalget saaledes opfattede Retspunktet i nærværende Sag, er der kun tilbage for mig med nogle Ord at dvæle ved de Hensyn, som kunne udspringe af Billighed. Det er fra denne Side at Lovudkastet har sat et Tidspunkt, der er skudt flere Aar ud i Fremtiden, førend Loven i sin fulde Udstrækning skulde træde i Virksomhed, og det er det samme Hensyn, der har ledet Udvalget til at optage et Punkt, der stod i det tidligere Regjeringsforslag, men som er udeladt i det nærværende. Det gaaer hermed, som det gaaer med al saadan Tale om Billighed, at det jo maa beroe paa et Ekstrem, paa en Opfatning af de Forhold, hvorom der er Spørgsmaal, hvad man mener fra Billighedens Standpunkt at kunne indrømme. Der er allerede taget et Hensyn dertil fra Regjeringens Side i Lovudkastet. Udvalget har formæent, at man burde gaae det Skridt videre, som er optaget i vor Betænkning. Naar vi bygge paa disse Hensyn til Billigheden, saa springer dette ud fra den historiske Oprindelse af de Forhold, hvorom her er Tale, og fra Vætskaffenheden af de Actstykker, hvorom der i Sagen handles. Det er et Forhold, som har bestaaet i over 100 Aar, som Udcastet gaaer ud paa at omordne, og Kilderne til at løse Retsqaestionen indeholdes tildeels i Actstykker, der ikke have været tilgængelige for Alle og Enhver. Det vil saaledes være Thinget bekendt fra vor Betænkning, at vi have støttet os til den Betænkning, som Magistraten afgav 1737, og som indeholder en særdeles mærkelig Passus, der afgav et stærkt Fortolkningsmiddel for Resolutionen af 28de April 1739, ligesom at vi have støttet os paa Cancelliets Formening, som laa til Grund for Reser. af 1806. Det er disse forskjellige Hensyn, som vi troe tale for, saaledes som vi have udtalt os i vor Betænkning, at lempe Over-

gangen til de nye Forhold. Om man nu vil gjøre det i en større eller mindre Grad, derom kunne jo Meningerne være forskjellige. Det høitærede Ministerium har udtalt, hvorledes det meente, at Sagen kunde ordnes; det Forslag, vi have stillet om en Tillægsclausul, gaaer noget videre; det springer væsentligt, eller idetmindste tildeels, ud fra Hensynet til, at den Clausul, hvorom der er Tale, stod i det tidligere Regjeringsudkast, og at der saaledes derved var givet de Vedkommende en Udfigt til eller Forventning om, at, naar Rigsdagen vilde gaae ind derpaa, vilde der fra Regjeringens Side ikke være Noget i veien for, at man ogsaa gif saa vidt. Dette synes dog at forstiene nogen Opmærksomhed ved Siden af, hvad der er bemærket i Præmisserne til Udvalgets Betænkning, og det har saaledes ledet os til den yderligere Indstilling, hvormed vor Betænkning slutter. Jeg skal for Diebliffet indskrænke mig til disse saa Bemærkninger.

Orsted: Idet jeg med de øvrige Medlemmer af Udvalget er enig i, at man maa gaae ind paa det forelagte Udcast, er dog min Betragtningssmaade i flere Henseender saa væsentligt afvigende fra den, der er udtalt i Committeebetænkningen, at jeg maa udbede mig Tilladelse til at fremsætte denne min Betragtningssmaade for det ærede Thing. Det vil være Thinget bekendt, at Cancelliet i Anledning af en Sag, der var under Behandling 1839 om Brødtartens Ophævelse, indhenteede en Erklæring fra Magistraten, for at erfare, hvorvidt Bagerne, enten som en Corporation eller de enkelte Bagere som Individider, havde noget Privilegium, om der var givet dem noget ihaende, der kunde ansees som et kongeligt Tilsagn om, at deres Gaarde skulde beholde den Rettighed, at selvstændigt Bageri kun i dem maatte drives. Man vidste godt iforveien, at det ikke var Tilfældet; men for en Ordens og Forstgtigheds Skyld troede man dog, at der maatte indhentes formelige Oplysninger desangaaende, og disse gif ogsaa ud paa, at de intet saadant havde.